

Llibertat

òrgan del "comitè local antifeixista"

La Llibertat
és el patrimoni
suprem dels ho-
mes i dels po-
bles.

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ
Carrer de Barcelona, 13 — Telèfon n.º 255

ANY I

Mataró, dimecres 28 octubre 1936

NUM. 83

NÚMERO SOLT: 1,5 cts
SUBSCRIPCIÓ: 2,50 PEsSETES MES

AVUI A BORD DE L'«URUGUAY»

La segona vista contra els militars de Mataró

Comença la vista

A les deu del matí ha començat la vista contra vuit militars de la guarnició de Mataró, que el dia 19 de juliol proclamaren l'estat de guerra a les ordres del facciós Goded, i es rebel·laren contra el govern de la República, legalment constituït.

El tribunal ha estat presidit per Angel Samblancat i format com de costum. Ha actuat de fiscal, el titular senyor Chorro.

El secretari ha llegit l'apuntament d'acusació, — que és el mateix que fou llegit dilluns — extraient la particular participació dels que avui seuen al banquet.

Els processats

Seuen avui en el banquet, com a processats per aquests fets els següents:

Juli Dufó Borrego, ex-coronel;
Lluís Caubot Rubio, ex comandant;
Jaume Rosselló Deorfila,
Lluís Rodríguez Almeida,
Josep Riera Cebrian, ex-capitans;
Lluís Renedo Munguia,
Francesc González Castillo,
Emili Arroyo González, ex-tenents,
Acabada la lectura de l'apuntament es procedeix a interrogar els processats.

Les declaracions

Juli Dufó Borrego, ex-coronel

Manifestà que era coronel del regiment i tenia a la caserna el seu pabelló; per això a la matinada del 19 de juliol a la una, per l'oficial de guàrdia se li comunicà una ordre telefònica que havia recollit de la Divisió en la qual es deia que les forces que es rebel·lessin contra els poders constituïts es considerarien faccioses, la qual ordre comunicà a les forces que es trobaven aixecades.

Afegí que sobre les set del matí personalment va rebre una ordre telefònica en la qual se li participava que s'havia designat general de la Divisió a l'ex-general Goded, demanant el que parla telefònicament confirmació de la notícia, sol·licitant parlar amb l'ex-coronel d'Estat Major Sr. Moxó, cosa que no conseguí i en vista de això ho feu amb l'oficial de servei, preguntant-li si era certa la notícia del nomenament de Goded i que es tenia de declarar l'Estat de guerra, contestant-li l'esmentat oficial afirmativament i en vista d'això el dient ordenà

en nom de l'esmentat general que sortís un oficial amb la seva bateria a proclamar l'estat de Guerra, acompanyat del cap de servici comandant Alvarez, incautant-se de la Central de Telèfons i Telègrafs i establint guàrdia a l'Ajuntament estant en harmonia amb l'alcalde sense que ocorregués res durant el dia fins que sobre les sis de la tarda s'enterà amb astorament que el general Goded s'havia rendit i que havia estat enganyat amb una ordre falsa per qual cosa manà retirar la força del carrer i sobre les nou de la nit l'alcalde l'avisà per telèfon de que forces de carrabiners s'anaven a incautar de la caserna a lo qual no s'oposà i així ho feren.

Digué que no tenia notícia del moviment ni fou invitat a ell. Nega que sabés que el moviment era facciós i assegura que sempre fou lleial al govern constituït.

Ex-comandant Luis Caubot Rubio

Digué que era comandant major del regiment i que a les set del matí del 19 de juliol, el coronel el feu avisar perquè es personés al quarter i que havia rebut ordre de la Divisió per a declarar l'Estat de Guerra com així s'efectuà, essent encarregat de

les diligències conseqüents a tal declaració.

Manifestà que a Mataró no s'engendrà un sol tret ni es féu cap acte d'hostilitat i el mateix dia a les onze de la nit s'entregà el quarter a forces de carrabiners per haver-ho disposat així la Divisió.

Digué que no tingué notícies del moviment sediciós i estava en la creença que havia ocorregut un moviment com el del 6 d'octubre la preparació del qual havia estat anunciada pel general de la Divisió i caps del cos en una reunió que hi hagué a la Divisió.

Afegí que no fou convidat a cooperar al moviment i que sempre ha efectuat al peu de la lletra les ordres que li donaren.

Ex-capità Jaime Roselló Deorfila

Digué que el diumenge 19 de juliol fou cridat a les set perquè es presentés al quarter ja que per raó de la seva edat té el comandament d'una bateria en quadre i quan arribà al quarter s'hi quedà, veient com hi havia les altres forces. Se li digué que hi havia nou Govern i que de la Divisió se n'havia fet càrrec el general Goded i que en assabentar-se per la ràdio a la tarda d'aquell dia que Go-

ded s'havia rendit, el coronel reuní als oficials en Consell i opinà el que parla que per a guardar l'ordre havia de continuar la força que havia sortit a l'Ajuntament, però els altres opinaren que havia d'ésser aquarterada com així es féu.

Explicà que fou detingut dintre del quarter pels carrabiners, ignorant la classe del moviment al que no fou convidat permaneixent sempre a les ordres dels seus superiors.

Ex-capità Luis Rodríguez Almeida

Manifestà que és auxiliar de majoria en dit regiment i el dia 19 trobant-se amb permís d'estiu va rebre ordre del coronel de presentar-se al quarter on s'assabentà que s'havia fet càrrec de la Divisió el general Goded i

clarar l'Estat de guerra a la ciutat i el declarant per raó del seu càrrec no sortí del quarter.

Digué que no s'havia assabentat del moviment amb anterioritat i que no prengué part ni directa ni indirectament en el moviment.

Ex-capità José Rivera Cebrián

Digué que estava encarregat del comandament de bateria essent avisat el diumenge, dia 19, de que es presentés a la caserna i allí s'enterà que anava a declarar-se l'estat de guerra, permaneixent tot el dia a la caserna fins que a la nit s'entregaren a les forces de carrabiners, ignorant que el regiment s'hagués sublevat, com tampoc tenia notícies del caràcter del moviment, sense haver pres part en el mateix ni haver estat invitat a prendre-hi part.

Ex-tenent Luis Renedo Munguia

Digué que el dissabte, 18 de juliol, entrà de guàrdia i cap allà a les dues de la matinada rebé per telèfon de la Divisió una ordre del Govern que transmetia el cap d'Estat Major, de què tot el personal que s'aixequés en armes contra el Govern fos llicenciat, la qual ordre transmeté al coronel.

Per manament d'aquest la llegí a totes les forces que estaven despertes i després el coronel li prohibí que rebés personalment més ordres i que les crides de la Divisió li fossin transmeses al que parla, ço que complí, pel que en tornar a cridar es posà a l'aparell el coronel i aquest rebé les ordres.

Digué que el dia 19, al matí, el co-

Aclariment important

El fet d'estampar la signatura en un document de perdó, que aparegué ahir a LLIBERTAT, no té altre abast que el d'afirmar un sentiment de pietat i de humanitat, que no té res a veure amb el prestigi del Tribunal sentenciador, ni vol dir tampoc que els signants del document estiguin en desacord amb el mateix Tribunal, com tampoc no vol dir que es tracti de negar el judici que, com a instruments del feixisme, ens puguin merèixer els condemnats.

No és cap intenció d'impunisme; només el respecte a la vida humana — repetim-ho: «llevat dels casos absolutament necessaris» — ens va moure a mirar si es podia excloure de la sentència a algú que seguí amb més inconsciència que mala fe.

Recordem que, quan el judici pels fets de Girona, de dos regiments que intervingueren en els fets, solament sis de llurs caps i oficials foren afusellats, i si es reduí el nombre dels condemnats a la darrera pena, fou degut a què a l'acte del judici es llegí un document signat des del front pels companys Durruti, Díaz Sandino i Del Barrio, recomanant al Tribunal que tingués cura a qui condemnava, puix que al front hi mancaven molts oficials.

Remarquem-ho: no som impunistes ni discutim el fall del Tribunal Popular, que considerem d'acord amb el Codi. La nostra intercessió no és més que una petició d'indult, indeterminada, perquè tenim confiança que els qui podrien concedir-lo, ho farien en la justa mesura si ho creïessin oportú.

I per fi, si hom pogués suposar que el fet de demanar pietat, com ho hem fet, fos incompatible amb el triomf de la guerra i de la Revolució, és ben segur que no s'hauria publicat la petició. Però els signants estem convençuts del tot et contrari. Car nosaltres per damunt dels sentiments i per damunt de tot, hi posem la Justícia i la Llibertat. — Els signants d'ahir.

ronel li manifestà que havia rebut ordre de la Divisió de declarar l'estat de guerra i sortiren les bateries a complimentar les ordres i llegir el ban; que a migdia, en acabar el servei de guàrdia sortí amb la seva bateria al comandament del comandant Alvarez Buylla, dirigint-se a l'Ajuntament d'on retornà tot seguit sense disparar cap tret ni donar el cap ordre, doncs totes les donà el comandant. Després no es pogué de la caserna fins que aquesta fou entregada.

Ignorava que el regiment s'hagués sublevat no essent invitat a prendre part en el moviment.

Ex-tinent Francisco González Castillo

Manifestà que complint la seva obligació el 19 anà a la caserna per entrar de guàrdia de prevenció com a cap de la mateixa i en entrar observà que les bateries estaven formades enterant-se de que per ordre de la Divisió s'anava a declarar l'Estat de guerra. Es féu càrrec de la guàrdia i permanesqué a la caserna fins que les forces de carrabiners se'n feren càrrec.

Digué que no fou invitat a prendre part en el moviment ja que ignorava que el regiment s'hagués sublevat.

Ex-tinent Emilio Arroyo González

Manifestà que prestava el seu servei com ajudant de grup i el 18 a la tarda marxà al poble de Cirera on estava la seva família i el matí del 19 tornà a Mataró per a recollir els queviures per als seus familiars i en el carrer s'enterà que s'havia declarat l'Estat de Guerra i el comandant cap de grup li ordenà que anés a la caserna pel qual després de portar-se d'uniforme es personà a la caserna i a la una de la tarda li ordenaren que portés el ranxo a les tropes de l'Ajuntament, com així ho verificà en una camioneta retornant després a la caserna permaneixent en ella fins a la seva detenció sense prendre part en cap moviment.

(Segueix a la plana 4)

MORALES PAREJA - XERES
Demaneu sempre:
Conyac Popular
Conyac Extra Morales Pareja
Conyac Julio Cèsar
 Dipositar: MARTI FITÉ — MATARÓ

Ajuntament de Mataró
 Servels d'Assistència Social

Cupó dels Invàlids
Bon Cooperatiu

Es posa a coneixement del públic en general que en el sorteig efectuat avui a les Cases Consistorials, corresponent al dia 27 d'octubre del 1936, segons consta a l'acta a poder d'aquesta Alcaldia, el premi de vint-i-cinc pessetes ha correspost al

Número 682

Els números corresponents, premiats amb tres pessetes, són els següents:

082 - 182 - 282 - 382 - 482 - 582 - 782 - 882 - 982.

Mataró, 27 d'octubre del 1936.

El Conseller de Governació,

Una nota del P. O. U. M.

Avalada amb el segell del Comitè del Partit Obrer d'Unificació Marxista, hem rebut la següent nota:

El Comitè Local del P. O. U. M., que sap la responsabilitat dels moments en què vivim davant la guerra civil que estem travessant, creu que no pot haver-hi cap classe d'indulgència per aquests militars causants de tanta sang vessada i de la que s'està vessant als camps de lluita a tots els indrets d'Espanya, i sabent que tots els obrers i àdhuc els burgesos d'esperit liberal, haurien estat afusellats pels mateixos que el digníssim Tribunal Popular ha condemnat.

Per tant, aquest Comitè troba molt encertada la sentència dictada.

El Comitè Local

PANELLETS
 a 2'50 i 3'00 ptes.
 els 400 grams

CONFITERIA BARBOSA — Tel. 212

Una nota del P. S. U. de Mataró

Avalada amb el segell del Partit Socialista Unificat de Catalunya hem rebut la següent nota:

Havent aparegut al diari LLIBERTAT una demanda de Perdó per uns militars sublevats el dia 19 de juliol, sentenciats pel Tribunal Popular, signant dita petició dos companys afiliats al nostre Partit, el Comitè que representem prenque el següent acord:

Havent propugnat constantment per la constitució d'un Tribunal Popular, avui que actua aquest, on estan representades totes les forces que formaven el Front Popular i les organitzacions C. N. T. i F. A. I. per nosaltres compta, en aquests moments de guerra i revolució que vivim, amb el nostre aval i suport.

Les signatures dels nostres companys en la petició de Perdó, significa una desautorització als companys que representant al nostre Partit formen part del Tribunal Popular i tenint aquests la nostra confiança, mentre no resolgui en Assemblea el nostre Partit sobre el fet esmentat, queden suspesos dels llocs de representació que venien ostentant en el moment present els companys Pasqual Carniago i Cases Busquets.

Pel Partit Socialista Unificat de Catalunya,

El Comitè

Conyac Popular — Conyac Extra
Conyac Julio Cèsar
 de la Casa xeressana
MORALES PAREJA
 que és la marca dels bons bevadors
 Dipositar: MARTI FITÉ — MATARÓ

Subscripció pública

per a atendre les despeses de la Assistència social, famílies de voluntaris que lluiten contra el feixisme i per a obres contra l'atur forçós que sosté l'Ajuntament de Mataró

LLISTA N.º 78

Suma anterior.	987.771'75
J. Dormuà.	100'—
Font i Coll	2.000'—
M. Junqueras	4.000'—
Josep Trujillo	500'—
Treballadors de la c. Roure	63'50
E. Ramis (b. 825 litres gasolina)	16'50
R. Barri (b. 1.210 litres gasolina)	24'20
Obrers de la c. Goliat S. A.	255'—
Obrers de la c. Bosch i Soms	26'—
Josepa Pérez Martínez	5'—
I. Arrosser	2'—
M. Maimí	2'—
D. Agell	2'—
T. Olivé	5'—
Obrers de la casa Vilatersana	95'—
Obrers de la c. Filatures Viñas	59'25
Obrers de la c. Fité	16'—
Id. de c. Colomer Visa	33'—
Repasadores i falladores de la c. Fontdevila i Torres	27'—
Maquinistes i estandarists de la c. Fontdevila i Torres	31'50
Obrers de la c. J. Viladell	79'50
E. S. i J. S.	79'50
J. T.	1'—
Encamadores i plegadores de la c. Fontdevila (s. 9)	16'—
Repuntadores c. Fontdevila	10'—
Obrers c. J. Mataró i Girona	42'—
Un grup d'obers de la c. Marfà (s. 8)	58'—
Bobines i manyeria de la c. Fontdevila	398'—
Obrers de la c. Ribas i Julià	141'—
Repasadores punt de agulla, maquinistes, costureres i una greguista casa Marfà	26'50
Secció Nova Confecció c. Marfà	52'50
Treballadores c. Marfà	15'—
Id. de casa V. Delós	51'30
Muntador de c. Marfà	9'—
Bateries i bobines de la casa Marfà.	15'75
Suma i segueix.	996.034'75

M. Vallmajor Calvó
Corredor oficial de Comerç

Molas, 18-Mataró-Telèfon 264
 Hores de despatx, horari d'estiu: de 9 del matí a 1 de la tarda, únicament

ntervé subscripcions a emprèstits i compra-venda de valors. Cupons, girs, préstecs amb garanties d'efectes. Llegitimació de contractes mercantils, etc.

El Comitè Comarcal de Ajut als refugiats a la nostra Ciutat

Tenint en compte el contingut del recent Decret del Govern de la Generalitat de Catalunya, s'ha constituït a la nostra Ciutat, el Comitè Comarcal d'Ajut als Refugiats, el qual en la reunió celebrada el propassat dia 24, quedà constituïda de la forma següent:

Salvador Cruixent Rovira, Alcalde-President; Josep Abril Argemí, Delegat Alcaldia; Francesc Barbena Cubarsí, Socors Roig Internacional; Lucas Balilla Forés, Repres. C. N. T.; Joan Alís Catà, Repres. U. G. T.

Aquest Comitè Comarcal, pel seu caràcter de procedència i per la seva estructuració, és l'únic en la Comarca, per a recollir les ofertes de tots als ciutadans en pro dels infants refugiats.

El Comitè té per missió primordial unir i coordinar els esforços de totes les entitats i particulars, per fer-ne una obra seriosa i efectiva, donada la alta missió que té encomanada.

Per tant, totes les peticions, suggerències, indicacions que es cregui pertinent portar a terme, ha d'ésser forçosament, necessàriament, per mitjà d'aquest Comitè, ja que d'aquesta manera creiem poder realitzar una obra que respongui als anhels de la Ciutat i al seu bon nom.

Maçanilla «La Maja»
Xerès Finíssim «Petronio»
MORALES PAREJA — XERES
 Dipositar: MARTI FITÉ — MATARÓ

Donatius per les Milícies

El Comitè Local Antifeixista ha rebut els següents donatius per les milícies antifeixistes que lluiten en els diferents fronts:

De la Casa Filles menors d'edat herederes de Salvador Julià i Ginesà i Teresa Campdepadrós Vda. de S. Julià Ginesà, una partida de roba de pelfa valorada en 4.956'50 pessetes.

De la Casa Enric Julià, una partida de camises apelfades, valorades en 2.000 pessetes.

Dels obrers de la fàbrica Manufactures A. Gassol S. A., cinquanta dotzenes de mitjons, 40 pastilles de sabó i una capsa de fulles d'afaitar.

De la Casa Manufactures Gassol S. A., 15 dotzenes de mitjons.

De la família de Jaume Arno, 13 mudes de roba interior apelfades.

Són, en conjunt, un magnífic exemple de solidaritat pels que lluiten, que cal que tingui imitadors.

GLUFIX

La única pasta per enganxar,
 Insoluble a l'aigua.
 Substitueix els líquids, gomes, etc.
 Adhereix perfectament, vidre, marbre,
 metalls, fusta, cartró i paper.
 Demaneu lo arreu.

Dr. J. Barba Riera

Inspector Municipal de Sanitat — Metge de l'Hospital Clínic

ESPECIALISTA EN

GOLA - NAS - ORELLES

Visita: Dimarts, dijous i dissabtes, de 4 a 6 - Econòmica, de 6 a 8
 Diumenges, de 9 a 12

FERMI GALAN, 419, pral. (cantonada Lepant)

MATARO

Informació local

DIETARI

L'església catòlica, tenta ben estudiada el pla d'ocupació, dins la vida en general. Sota les formes més innocents hi havia el tribut d'acatament a la seva autoritat. Naturalment que per les mateixes raons, tot plegat eren castells bastits damunt de sorra, i a la primera escamesa tot se n'ha anat en orris.

Si hi ha algú que es vegi coratjós per a salvar quelcom, haurà de deixar de banda els valors materials, que eren els imprescindibles fins ara, i mirar si que da res espiritual que serveixi a Roma.

Veu's ací com s'acaben certes tradicions. En tal dia com avui, la mainada feia la gran xerinxola amb el «sabre» de Sant Simó.

Sota la capa del sant, es feia ba'l, es venien panellots, es compraven «sabres» de confiteria, i com a complement, cremaven quatre ciris davant una estampa i es deia missa a l'ermita. Aparentment era això el menys interessant: però la proporció era a l'inversa. El capel·l que hauria condemnat el ball, aquell dia somreia i fins i tot feia una mica de brometa als balladors.

El «sabre de Sant Simó» s'ha rovellat.

Tots plegats hi haurem sortit guanyant, perquè com que les coses amb la distància creixen, algú, des de lluny li semblava que menjar se un sabre de pasta, en tal dia com avui, complia una tradició matoronina.

I el que feia, exactament, era, servir de comparsa a una adoració que en la majoria dels casos, estava lluny de sentir. — A.

— S'apropa la diada dels difunts i no cal oblidar el costum d'honorar-los en aital diada.

La Cartuja de Sevilla ja té completada l'exposició de corones, pensaments, flors i llànties per cementiri.

El Sindicat de la Indústria Pesquera de Mataró, ahir entregà al Sanatori «Joaquim Maurín» trenta cinc quilos de peix, destinats als malalts que hi ha en aquell hospital.

El sindicat té el propòsit d'anar entregant els seus donatius directament a cada hospital.

Es d'agrair el gest desinteressat dels nostres pescadors.

Per excés d'original deixem per a publicar demà la nostra secció habitual els dimecres: «Vida cooperativa».

PASTISSERIA E. BATEI

Diada dels Panellots

1.er Novembre

Assortit a 2'50 i 3 ptes. 400 grams. Especialitat de la casa

PANELLETS A LA FRUITA

Els obrers de les fàbriques Masó i Ramon Domingo s'han posat d'acord per a fer una partida bastant considerable de mitjons de llana per als milicians del front.

LLEGIU

LLIBERTAT

ELS ESPORTS

Basquetbol

Penya Oratam

La Penya Oratam posa a coneixement de tots els clubs de basquetbol de Mataró federats i no federats que havent-se format a dita penya una secció de basquetbol aquesta es posa a disposició de tots els clubs de Mataró per efectuar partits amb ells.

Al mateix temps comuniquen a la afició basquetbolista que diumenge la Penya Oratam farà la seva presentació, jugant amb l'Atlètic B. C. en el Camp de l'Iluro a les 10 i a les 11 del matí. Aquests encontres seran a benefici de les Milícies, i organitzats per Iris Boxing Club de Mataró, disputant-se dues boniques Copes.

Ciclisme

E. C. Matoroní

L'Esport Ciclista Matoroní organitza pel dia 1 de novembre una excursió puntuable pel Campionat Excursionista a Sabadell, sota el següent itinerari: Mataró, Argentona, Coll de Parpers, La Roca, Granollers, Coll de la Manya, Sabadell, esmorzant a la Font de la Magina; retorn per Mollet, St. Fost de Capentelles, Vilanova de la Roca, Fontdecera, Masnou, Premià, Vilassar i Mataró. Total: 75 quilòmetres.

Cap de ruta: Joan Calvet.

Sub-cap de ruta: Antoni Esteva.

Sortida, a dos quarts de set en punt enfront del local social.

Es prega puntualitat.

A l'ensens l'Esport Ciclista Matoroní fa avinent als seus socis que si tenen interès en proposar alguna excursió, ho facin per escrit i amb tinta, adreçant-se a la Comissió d'Excursions que es reuneix cada dijous, de 9 a 10 del vespre, fent constar també el total de quilòmetres.

LLIBERTAT

Es troba de venda en els llocs següents:

LLIBRERIA MINERVA

Carrer de Barcelona, 13

LLIBRERIA TRIA

Rambla de Castelar, 28

LLIBRERIA H. ABADAL

Rambla Mendizábal, 48

LLIBRERIA ILURO

Rambla Mendizábal, 40

«Banco Urquijo Catalán»

Domicili social: Pelai, 42-Barcelona Capital 25.000.000 pessetes Apartat de Correu. 845-Telèfon 16460

Direccions telegràfica i telefònica: CATURQUIJO - Magatzems a la Barceloneta (Barcelona)

AGENCIES I DELEGACIONS a Banyoles, La Bisbal, Calella, Oirona, Manresa, Mataró, Palamós, Reus, Sant Feliu de Guíxols, Sitges, Torelló, Vich, Vilanova i Geltrú

Corresponsal del Banc d'Espanya a Arenys de Mar, Banyoles, La Bisbal, Mataró i Vilanova i Geltrú

ENTITATS QUE COMPOSEN L'ORGANITZACIÓ «URQUIJO»

Denominació	Casa Central	Capital
«Banco Urquijo»	Madrid	Ptes. 100.000.000
«Banco Urquijo Catalán»	Barcelona	» 25.000.000
«Banco Urquijo Vizcaino»	Bilbao	» 20.000.000
«Banco Urquijo de Guipúzcoa»	San Sebastián	» 20.000.000
«Banco del Oeste de España»	Salamanca	» 10.000.000
«Banco Minerol Industrial de Asturias»	Gijón	» 10.000.000
«Banco Mercantil de Tarragona»	Tarragona	» 3.000.000

La nostra extensa organització bancària compta amb Filials, Agències, Delegacions i Corresponsals en totes les places d'Espanya i en totes les capitals i places més importants del món.

AGENCIA DE MATARÓ: Carrer de Francesc Macià, 6 - Apartat, n.º 5 - Telèfon n.º 8 i 305

El mateix que les restants Dependències del Banc, aquesta Agència, que és l'Establiment bancari més antic de la localitat, realitza tota mena d'operacions de Banca i Borsa, tals com descompte de lletres i de cupons, obertura de crèdits, transferències i gira sobre totes les poblacions de la Península i de l'estranger, etc., etc.

Hores d'oficina: de 9 a 1 matí i de 3 a 6 tarda

Dies de descans: de 9 a 1

NOTES OFICIALS

Convocatòria

Es convoca a tots els afiliats al P. S. U. C. a la reunió general extraordinària que tindrà lloc el divendres dia 30, a les nou de la veslla al Saló d'Actes de la Casa del Poble per a tractar el següent ordre del dia:

1. Tractar de la posició presa per dos companys afiliats.
2. Assumptes d'organització del Partit.
3. Precs i preguntes.

Mataró, 28 octubre 1936.—Pel Partit Socialista de Catalunya, El Comitè.

Creu Roja de Mataró

Comitè Local

Es posa a coneixement de totes les persones interessades en informar-se respecte l'estat de salut de les persones civils en la zona rebel, que ha quedat constituïda a Barcelona una delegació del Comitè Internacional de Ginebra destinada sols i exclusivament a aquest servei de socors informatiu.

Toihome a qui li interessi fer-ne ús que es dirigeixi directament al sotsignat, Enric Granados, 20, on se l'atendrà degudament.

Mataró, 25 octubre 1936.—El President, *Trinitat Cruzate*.

Centre de Dependents del Comerç i de la Indústria de Mataró i Comarca (U. G. T.)

Secció de Banca

Amb el ferm propòsit de complir com a soldats en llurs llocs, sense perdre un segon del seu possible tribut a la marxa general del proletariat i de la Revolució, estretament amassats amb ella, els treballadors circumscrits a la Federació Catalana de Banca, Borsa i Estalvi, mitjançant el seu Secretariat Regional (U. G. T.) ofereixen sincerament llur col·lectivitat per a totes les organitzacions obreres i necessitats de la Revolució, sense matí absolut de tendència partidista de cap mena, C. N. T. i U. G. T., sigui on sigui que es pugui precisar un element administratiu o per a realització de treballs d'organització o bé d'oficina.

Per la Federació Catalana de Treballadors de Banca, Borsa i Estalvi (Secció de Banca de Mataró «U. G. T.» Secretaria de Premsa i Propaganda, *J. Punsola*.

De col·laboració

El problema monetari

En virtut del Decret del 3 d'octubre, el ministre de Finances d'acord amb els propòsits de les autoritats responsables en els problemes monetaris de la República, decreta substituir les monedes de plata de 5 i 10 pessetes antigues, per altres de nova estructura i encunyació que siguin autènticament republicanes.

Com que la Casa de la Moneda no es troba tècnicament preparada per a l'encunyació amb la rapidesa indispensable, encarrega al Banc d'Espanya la conversió de tota la plata en poder del Banc i de tota la plata en circulació en «Certificados de plata».

Aquests han començat a circular, tenen agradosa presentació tant pel seu mèrit litogràfic com pel seu sintètic text, el qual és:

Banco de España
Certificado de plata
De curso legal

Mentrestant el ministre de Finances estudiarà l'execució de la nova llei monetària per a encunyar la nova moneda republicana de plata, que substituirà al seu dia els «Certificados de plata».

L'execució del Decret, ens permet creure que el Govern, encara que amb un retràs massa criticable, es prepara seriosament a resoldre d'una vegada el tenebrós règim monetari espanyol, capacitant-lo perquè pugui enfrontar-se amb les divises exteriors, avui arrenglant-se disposades a sumar-se a l'entesa franco-anglo-americana, que constitueix la mesura més exacte per a mantenir l'intercanvi de productes.

Espanya, que tant necessita entrar en el concert no pot entrar-hi, mentre no hagi mostrat «urbi et orbe», quina sigui la vàlua veritable de la pesseta.

Per a obtenir aquest fi, preveiem que el Govern començarà, per obligar el Banc d'Espanya que compleixi amb les condicions obligatòries marcades en la carta orgànica del seu privilegi a base de conversió. I si no s'atreveix, haurà de fer-ho el Govern desglossant l'encaix metàl·lic, destinant l'or a l'encaix dels bitllets i la plata a l'encaix dels «Certificados de plata».

Observem una vacil·lació en optar per una de les dues solucions, encara que la creació dels nous certificats de plata permet creure que serviran per fer-ne un ressort exclusiu del Govern del poble.

No és de creure que els quantiosos beneficis que representa l'emissió, caiguin a mans dels accionistes del Banc d'Espanya, que ja fa anys engoleixen uns 80 milions de pessetes anuals, resultant ésser el dit Banc el burgès màxim de la nació.

El fet de concedir-li suara el privilegi d'emetre els certificats de plata, pot respondre a raons d'Estat, però el poble hi veurà en aquell privilegi, la continuació d'aquella autarquia econòmica imposada per Castella que més estralls ha causat al capital privat, que al poble (ens referim a la política monetària), com ho esbrinarem un altre dia.

Pelegri Carrau

Llegiu LLIBERTAT

Informació del dia

facilitada per l'Agència Fabra per conferències telefòniques

La causa dels militars de guarnició a Mataró Una gesta de l'aviació lleial a Talavera del Tajo Proves contra l'actuació de Portugal

Barcelona

3ª tarda.

Servei Meteorològic de Catalunya

Estat del temps a Catalunya a les vuit hores:

El temps és bo, observant-se algunes boires matinals a la plana de Vic i Solsona, alguna nuvolositat per les comarques costaneres i cel completament serè per la resta del país.

Els vents són foris del Nord i Nord-oest per la costa de l'Empordà, camp de Tarragona i Tortosa i moderats del sector Nord pel Pirineu.

Les temperatures extremes han estat les següents: Màxima, 23 graus a Tarragona; mínima, zero graus a Ribes.

La vista de la causa pels fets de Mataró

Declaren els testimonis

En primer lloc compareix el general de la Divisió Llano de la Encomienda, el qual fa una declaració semblant a la de l'altre dia. Diu que tenia el regiment de Mataró i especialment al coronel per deslleial.

A una pregunta de la defensa diu que podria ésser que rebés notícies falses i faccioses. Quan marxa saluda amb el puny enlaire.

Compareix Salvador Cruxent, alcalde de Mataró, el qual explica com el diumenge a les sis del matí va sortir de casa seva per anar a l'Alcaldia i que s'hi va estar fins que va comparèixer l'ex-comandant Alvarez dient-li que podia continuar per les qüestions administratives i que després va acudir el coronel Dufóo Borrego el qual li va dir que tenia ordres de Capítania i que ara era distint del 6 d'octubre.

Acaba donant bones referències de l'ex-tenent Arroyo.

Acudeix després el guàrdia municipal Francesc Bargalló el qual explica com va ésser desarmat i que en retirar-se les forces anaven comandades per l'ex-comandant Caubot i portaven mosquetó.

Després declaren els sub-oficials Isidre Poquet i Francesc Sánchez, que eren del mateix regiment i que ara es troben lluitant al front, els quals donen bones referències de l'ex-capità Rosselló, que és sord.

Es llegeix un telegrama del Diputat Eduard Regasol, el qual dona també bones referències de l'ex-capità Rosselló.

El fiscal renuncia a més testimonis i a continuació declaren els que proposen les defenses.

Ramon Freixes, ex-conseller regidor de Finances de l'Ajuntament de Mataró, el qual dona bones referències d'alguns processats.]

Les armes llargues han de lliurar-se als ajuntaments en el termini de vuit dies

El «Diari Oficial» publica avui el següent:

DECRET

A fi d'unificar els esforços en la lluita que s'està sostenint, és indispensable que els elements de combat dispersos es centralitzin per a distribuir-los d'acord amb les necessitats militars.

Per tant, a proposta del Conseller de Defensa i d'acord amb el Consell Executiu,

Decreto:

Article primer. Totes les armes llargues que actualment es troben a mans dels ciutadans seran lliurades als Ajuntaments o recollides per aquests, en un termini de vuit dies, a partir de la publicació d'aquest Decret. Les dites armes seran dipositades al Parc d'Artilleria i Conselleria de Defensa, a Barcelona, per tal d'atendre degudament les necessitats del front.

Article segon. A comptar de l'esmentat termini serà considerat com a facciós el qui retingui aquell armament i jutjat amb la severitat a què la seva conducta el farà mereixedor.

Barcelona, 24 d'octubre del 1936

El Conseller Primer, Josep Terradellas. — El Conseller de Defensa, Felip Díaz i Sandino.

Igualment declaren: Pere Martí, obrer mecànic, Enric Legurbe i Enric Subiñà, el qual diu que el poble de Mataró té moltes coses a agrair al processat Caubot.

Josep Fàbregues i Josep Coll, declaren a favor de l'ex-capità Rosselló.

El també processat Sánchez Garcia dona bones referències de Rodríguez Almeida.

L'ex-brigada Lluc, també processat diu que el processat Ribera no va manar forces.

Joan Bigay i altres declaren donant referències de l'ex-tenent Arroyo.

En aquest moment el fiscal comença el seu informe definitiu.

Sembla probable que, per la impressió recollida, es retirarà l'acusació a l'ex-tenent Arroyo.

Els Tribunals Populars

Aquest matí, a l'Audiència s'han constituït els quatre Tribunals Populars creats pel recent decret de la Generalitat.

Hom creu que a partir de demà passat ja actuaran.

El senyor Casanoves

Aquest matí ha arribat procedent de París el senyor Joan Casanoves el qual ha anat immediatament a la Generalitat a parlar amb el President Companys.

Ha dit als periodistes que el seu viatge havia estat particular i que l'havia aprofitat per fer una mica de política, cosa que és impossible d'oblidar en un polític.

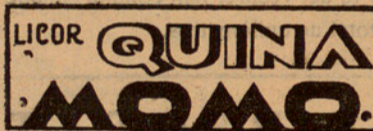
El President de la República

El senyor Azóña ha rebut aquest matí entre altres visites la de Victòria Kent.

El Conseller Delegat

El senyor Terradellas ha dit que

havia celebrat una llarga conferència amb el sub-secretari de Finances senyor Bujeda i els ministres senyors Irujo i Giral per tractar de les qüestions econòmiques i coordinar els serveis en tot allò que s'hi refereix en les relacions entre la Generalitat i l'estat central.

Madrid

5:15 tarra

Una gesta de l'aviació

Arriben notícies a Madrid, que avui l'aviació lleial, ha fet un raid sobre les posicions enemigues, i que a Talavera del Tajo ha bombardejat el camp de l'aviació rebel destruint 19 aparells que hi havien.

Més avions aterrats

Les defenses antiaèries de València han aterrat dos avions rebels que intentaven volar sobre la capital.

També al front de Sòria se n'ha abatut un altre.

Amics de l'U. R. S. S.

A València s'ha constituït sota la presidència de l'Alcalde, l'Associació d'amics de l'U. R. S. S., la qual es disposa fer una activa propaganda sobre les coses de la vida russa.

Estranger

l'00 tarra

Documents per a la Història

LONDRES, 28.—El periòdic liberal «News Chronicle» denuncia dos casos de infracció de l'acord de no intervenció comesos per Portugal. Recolza el periòdic les dites informacions amb documents fotogràfics d'un

ciutadà britànic resident a Portugal

El dia 2 d'octubre—diu el periòdic—tres avions de combat italians, pilotats per italians, aterraren a Portugalgre a conseqüència d'haver-se acabat la benzina. L'estat de les metralladores i altres detalls indicava que els avions acabaven de participar en algun encontre.

Després d'un banquet ofert al seu honor, amb la participació de personalitats oficials portugueses que arribaren d'una ciutat veïna, els dos avions retornaren a Espanya després d'haver emplenat els seus dipòsits amb carburant. Poques hores després, un camió de la matrícula de Sevilla, guiat per milicians espanyols, arribava per a carregar el tercer aparell averiat a conseqüència de l'ateratge. Aquest aparell passà la frontera per peces soltes.

En canvi — continua dient el periòdic — dos aparells governamentals que hagueren d'aterrar a Appalhoa foren incautats i els seus pilots detinguts i entregats als rebels, que els afusellaren. Els aparells foren entregats igualment als rebels.

Treballs de la Creu Roja

GINEBRA, 28. — L'agència Telegráfica suïssa comunica que els delegats de la Creu Roja de Bilbao han assolit acabar un acord amb el govern basc per a l'alliberació de les dones i nens detinguts en aquell país. La que es diu Junta de Burgos va prendre disposicions semblants, a fi de deixar en llibertat a les dones i nens que estaven al seu poder.

Igualment s'acordà concedir permís de lliure circulació a tots els vells de més de 65 anys, als joves i dones malalts i impotents.

Darrera hora

Sentència pels fets de Mataró

Condemnats a mort:

Juli Dufóo Borrego
Lluís Caubot Rubio
Lluís Rodríguez Almeida
Josep Ribera Gracián

Reclusió perpètua i 100.000 pessetes cada un:

Lluís Renedo Mugía
Francesc González Castillo
Emili Arroyo González

Absolt per haver retirat el fiscal l'acusació:

Jaume Rosselló Deorfla.